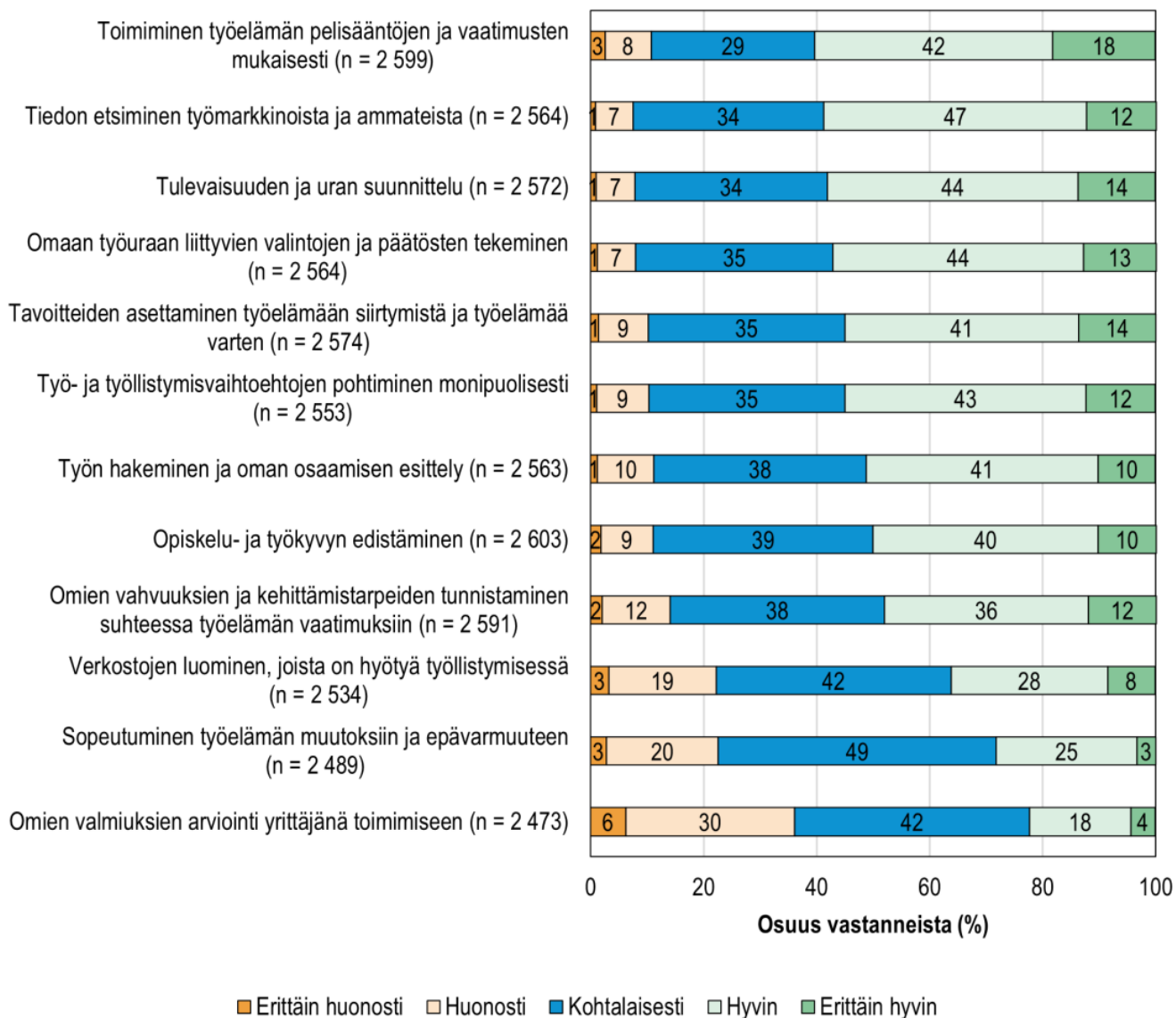

Ammatillisista perustutkinnoista työelämään – Arviointi työllistymisen tukemisesta sekä urasuunnittelu- ja työelämävalmiuksista

5.3 Urasuunnitteluun ja työllistymiseen liittyvien taitojen ja ammatillisen osaamisen kehittyminen perustutkintokoulutuksen aikana

Opetus- ja ohjaushenkilöstöltä sekä perustutkinnon suorittaneilta kysyttiin näkemyksiä urasuunnitteluun ja työllistymiseen liittyvien taitojen kehittämisestä koulutuksen aikana. Henkilöstöä pyydettiin arvioimaan taitojen kehittymistä siinä perustutkintokoulutuksessa, jossa he työskentelevät. Tutkinnon suorittaneilta kysyttiin, miten he kokevat oppineensa taitoja suorittamansa perustutkinnon aikana.

Opetus- ja ohjaushenkilöstöstä noin 60 prosenttia arvioi, että opiskelijoiden taidot työelämän pelisääntöjen noudattamisessa, työelämää koskevan tiedon etsimisessä, tulevaisuuden ja uran suunnittelussa sekä omaan työuraan liittyvien valintojen ja päätösten tekemisessä kehittyvät hyvin tai erittäin hyvin perustutkintokoulutuksen aikana (kuviokuva 19). Sen sijaan heikoimmin katsottiin kehittyvän omien valmiuksien arviointi yrittäjänä, työelämän muutoksiin ja epävarmuuteen sopeutuminen, työllistymistä edistävien verkostojen luominen sekä omien vahvuuksien ja kehittämistarpeiden tunnistaminen suhteessa työelämän vaatimuksiin.

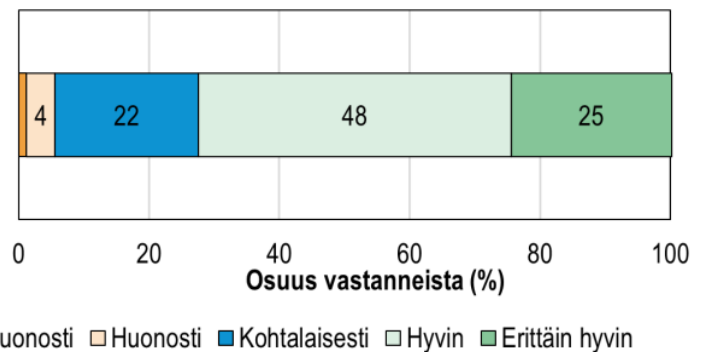
KUVIO 19. Opetus- ja ohjaushenkilöstön arviot opiskelijoiden urasuunnitteluun ja työllistymiseen liittyvien taitojen kehittämisestä perustutkintokoulutuksen aikana

Eri koulutusalojen välillä oli eroja siinä, miten hyvin henkilöstö arvioi urasuunnitteluun ja työllistymiseen liittyvien taitojen kehittyvän opintojen aikana ^[1]. Myös eri puolilla Suomea sijaitsevien ja eri kokoisten järjestäjien henkilöstön kokemuksissa oli hieman eroja. (Ks. liite 9.)

Opetus- ja ohjaushenkilöstöä pyydettiin myös arvioimaan, miten opiskelijoiden työelämässä tarvitsema ammatillinen osaaminen kehittyi opintojen aikana. Vastaaajista 73 prosenttia arvioi osaamisen kehittyvän hyvin tai erittäin hyvin, 22 prosenttia kohtalaisesti ja 6 prosenttia huonosti tai erittäin huonosti (kuviot 20).

Eri koulutusaloilla, eri puolilla Suomea ja eri kokoisilla järjestäjillä työskentelevän henkilöstön arvioissa oli hieman eroja (ks. liite 10).

Työelämässä tarvittava ammatillinen osaaminen (esim. työprosessit, työvälineet) (n = 2 569)

KUVIO 20. Opetus- ja ohjaushenkilöstön arviot opiskelijoiden ammatillisen osaamisen kehittymisestä perustutkintokoulutuksen aikana

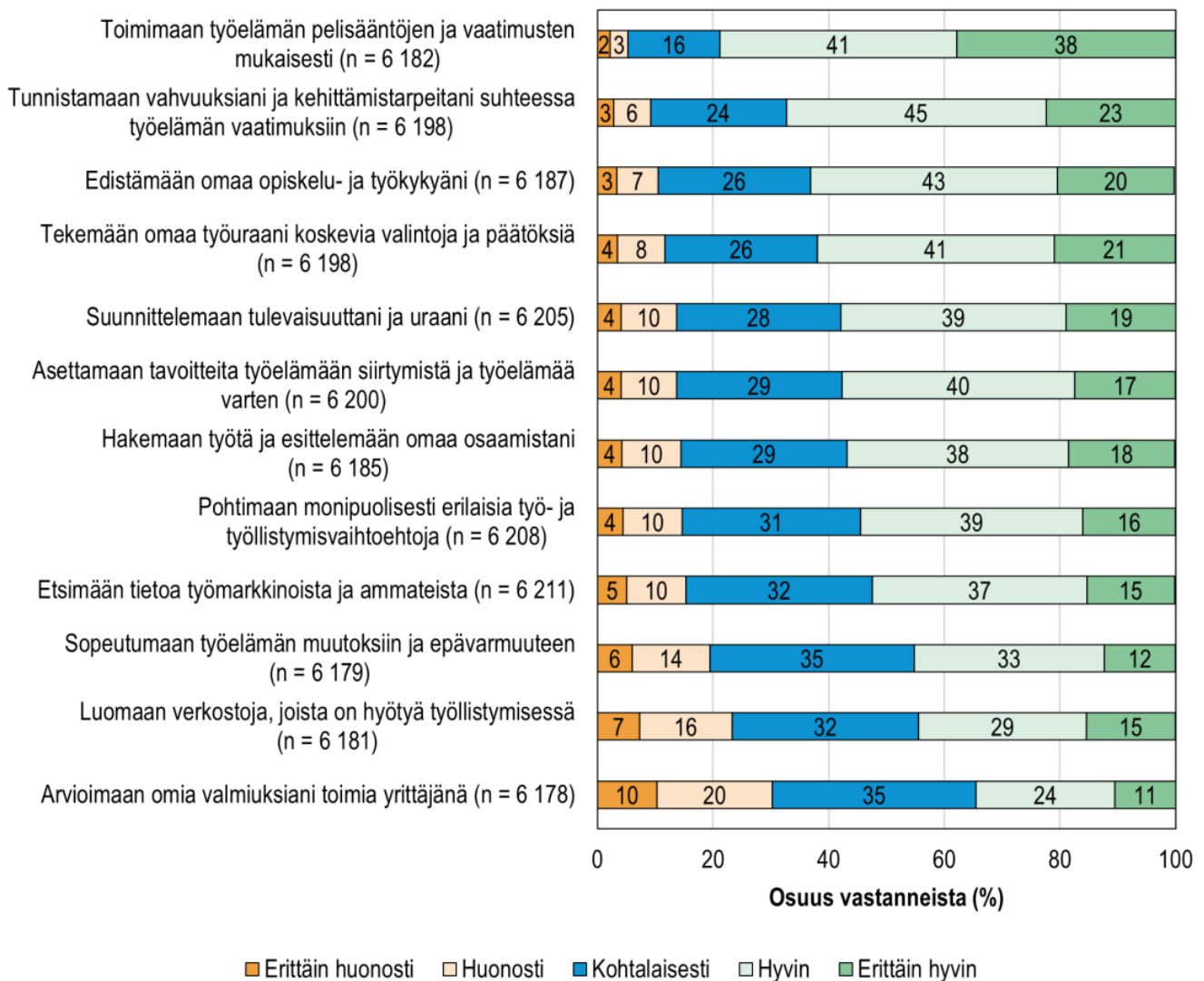
Opetushenkilöstöltä kysyttiin lisäksi, kuinka hyvin perustutkintojen perusteet tukevat opetuksen ja ohjauksen toteutusta siten, että opiskelijat voivat saavuttaa urasuunnittelua ja työllistymistä edistäviä taitoja. Vastaajista reilu 60 prosenttia arvioi perusteiden tuen vähintäänkin hyväksi, kolmannes kohtalaiseksi ja 6 prosenttia huonoksi (taulukko 17). Henkilöstön näkemyksissä oli hieman eroja eri koulutusalojen välillä (ks. liite 11).

TAULUKKO 17. Opetus- ja ohjaushenkilöstön näkemykset siitä, kuinka hyvin perustutkintojen perusteet tukevat opetuksen ja ohjauksen toteutusta urasuunnittelua ja työllistymistä edistävien taitojen näkökulmasta

	Osuus vastanneista (%)	Vastanneiden määrä (n)
Erittäin huonosti	1,0	26
Huonosti	5,1	132
Kohtalaisesti	33,3	859
Hyvin	50,4	1 302
Erittäin hyvin	10,2	264
Yhteensä	100,0	2 583

Kyselyllä tavoitetuista perustutkinnon suorittaneista vastaajista lähes 80 prosenttia arvioi oppineensa koulutuksen aikana hyvin tai erittäin hyvin toimimaan työelämän pelisääntöjen ja vaatimusten mukaisesti (kuvio 21). Noin 70 prosenttia koki oppineensa tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämistarpeitaan suhteessa työelämän vaatimuksiin vähintäänkin hyvin.

Huonoimmin kehittyneiksi koettiin omien valmiuksien arviointi yrittäjänä toimiseen, työelämän muutoksiin ja epävarmuuteen sopeutuminen sekä työllistymistä edistävien verkostojen luominen. Nämä olivat samoja taitoalueita, jotka myös opetus- ja ohjaushenkilöstö arvioi heikoimmin kehittyneiksi. Huomionarvoista on, että useiden taitoalueiden osalta varsin moni tutkinnon suorittanut arvioi oppimisensa korkeintaan kohtalaiseksi.

KUVIO 21. Perustutkinnon suorittaneiden kokemukset urasuunnitteluun ja työllistymiseen liittyvien taitojensa kehittymisestä koulutuksen aikana

Kyselyn toteutushetkellä työllisinä olleet perustutkinnon suorittaneet kokivat urasuunnitteluun ja työllistymiseen liittyvien taitojensa kehittyneen jonkin verran paremmin kuin muut vastaajat ². Myös eri koulutusalojen välillä oli jonkin verran eroja siinä, kuinka hyvin perustutkinnon suorittaneet arvioivat urasuunnitteluun ja työllistymiseen liittyvien taitojensa kehittyneen opintojen aikana. Lisäksi vastaajien kokemuksissa oli hieman eroja muiden taustamuuttujien, kuten opintojen aikana saadun erityisen tuen, suhteen. (Ks. liite 12.)

1: Taustamuuttujittain tehtävää tarkastelua varten kuvion 19 väittämistä muodostettiin summamuuttuja.

2: Taustamuuttujittain tehtävää tarkastelua varten kuvion 21 väittämistä muodostettiin summamuuttuja.